

TRIEDENÝ ZBER ODPADOV

Branislav Moňok

„Moderné odpadové hospodárstvo v obci“.

Nezabudnime...

Triedený zber odpadov

- **pri zavádzaní zaťaží rozpočet obce a môže zvýšiť náklady na odpadové hospodárstvo,**
- **dlhodobo nerieši problematiku odpadov, ale v dnešnej dobe je nevyhnutný**
- **znižuje množstvo odpadov plynúcich na skládky, čím predlžuje ich životnosť**
- **ušetrí prvotné prírodné zdroje**
- **znižuje zaťaženie životného prostredia**
- **znižuje náklady obce (poplatky obyvateľov) na vývoz a skládkovanie / spaľovanie odpadov**
- **vytvára nové pracovné príležitosti v obci**
- **zapája obyvateľov do riešenia obecných vecí**

Rozhodli ste sa zaviesť SZ ?

- **nájdieme vhodného človeka – lídra**
 - ktorý bude ochotný, odolný, pracovitý, učenlivý, vytrvalý...
 - bude chcieť zaviesť SZ
- **zhodnotíme súčasný stav odpadového hospodárstva v obci**
 - produkcia odpadov
 - percentuálne zloženie TKO
 - množstvo a typy používaných kontajnerov
 - dostupnú zvozovú techniku
 - poplatky za zneškodňovanie odpadov
 - spôsob nakladania s odpadmi v obci
 - náklady obce na odpadové hospodárstvo
 - rezervy alebo obmedzenia OH v obci....
 - možnosti zlepšenia stavu, odberateľov, dodávateľov...



Rozhodli ste sa zaviesť SZ ?

- **začnime vypracovávať projekt**

- ZAPOJTE celú komunitu do plánovania
- napíšme, ako má OH v obci vyzerat'
- ciele, ktoré chceme dosiahnuť

- **rozhodnime sa, aké suroviny budeme z odpadov vytried'ovat'**

- pozrime sa na predchádzajúce rozbory odpadov
- zohľadnime potreby ľudí
- zistime situáciu na trhu so surovinami
- podriad'me sa platnej legislatíve

SUROVINA	MOŽNOSŤ RECYKLÁCIE
Sklo	Vynikajúca
Papier a lepenka	Vynikajúca
Kovy	Vynikajúca
Biodpad	Vynikajúca
Plasty	Dobrá
Textil	Obmedzená
Nebezpečný odpad	Obmedzená
Ostatné	Malá

Rozhodli ste sa zaviesť SZ ?

- **vyberme si systém zberu a zvozu vytriedených zložiek**

Rozhodujúce faktory pre výber najvhodnejšieho systému:

- typ zástavby
- počet obyvateľov
- sociálne zloženie obyvateľstva

- **vyberme si, aké nádoby budeme na zber používať**

Výber prispôsobme:

- zbieraným surovinám
- dostupnej zvozovej technike
- určenému systému zberu
- predpokladanému množstvu surovín

Rozhodli ste sa zaviesť SZ ?

- **odhadnime množstvo jednotlivých surovín a odpadov**

- použime na to prednostne vlastné analýzy (alebo publikované analýzy)
- zistime váhu a objem jednotlivých druhov odpadov
- množstvo odhadnime na deň, týždeň, mesiac...

- **vyberme si potrebnú technológiu (lis, dotried'ovaciú linku, drvič...)**

Zistime:

- požiadavky spracovateľov a výkupcov (podnikové normy)
- porovnajme si ceny upravených a neupravených surovín
- či nás to zvýhodní u spracovateľa
- či susedná obec nemá nevyužitú zariadenia
- aké množstvo surovín dokáže zariadenie spracovať za danú časovú jednotku

- **nájdime priestor na zhromažďovanie, dotried'ovanie a úpravu surovín**

Veľkosť záleží od:

- časovej produkcie odpadov
- druhu technológie

Najpoužívanejšie systémy SZ

Mobilný systém

Systém je založený na odvoze odpadu z miesta jeho vzniku, bez predchádzajúceho zhromažďovania na zbernom mieste na verejnom priestranstve.

Špeciálne kontajnery alebo zberové vozidlá s obsluhou

- vysoká kvalita a čistota vyzbieraných surovín
 - nízka zapojenosť obyvateľstva
 - osvedčili sa pri zbere
 - nebezpečných odpadov
 - veľkoobjemových odpadov
 - drobných stavebných odpadov
 - pneumatík
 - papiera
 - záhradného odpadu...
- Zber musíme v dostatočnom predstihu a v dostatočnom rozsahu oznámiť pôvodcom odpadu.**
- Je vhodné, ak zber sprevádza nejaký motivačný prvok.**

Najpoužívanéjšie systémy SZ

Mechový systém

- najvhodnejší do zástavby rodinných domov (IBV)
- pre pôvodcu odpadu je to pohodlný systém
- adresný systém (ľahká kontrola kvality vytriedenej suroviny a zapojenosti do zberu)
- vysoká kvalita a čistota vyzbieraných surovín
- vysoká zapojenosť obyvateľstva (až 98%)
- vysoká výťažnosť systému (až 95%)
- všetky druhy odpadov (aj sklo a bioodpad)
- nízke obstarávacie náklady
- vysoké prevádzkové náklady
- ľahko dostupná zvozová technika

Mech. systém je zavedený aj v panelovej zástavbe (Palárikovo, Šurany, Šaľa).



Najpoužívanéjšie systémy SZ

Stacionárny systém

Systém je založený na nosení odpadu na trvalo zriadené zberné miesta alebo do vybudovanej siete výkupní alebo Zberného dvora.

Donáškový systém

- vhodný do sídliskovej zástavby (KBV)
- stanovištia kontajnerov na verejných priestranstvách
- vysoká anonymita
- max. vzdialenosť - KBV do 100 - 150 m
 - IBV do 60 m
- optimálny počet obyv. na hniezdo 200 - 300
- najnižšia kvalita a čistota vyzbieraných surovín
- priemerná zapojenosť obyvateľstva
- nízka výťažnosť systému (KBV max. do 50%)
(IBV max. do 25%)
- všetky druhy odpadov aj bioodpady
- vysoké obstarávacie náklady
- priemerné prevádzkové náklady



Informačná kampaň

Zapojme obyvateľov od tvorby projektu až po jeho realizáciu

- výber systému
- vyseparované zložky
- umiestnenie kontajnerov
- cyklickosť odvozu
- zriadenie školských ekohliadok
- distribúcia informačných materiálov
- brigády
- súťaže

Musíme informovať o:

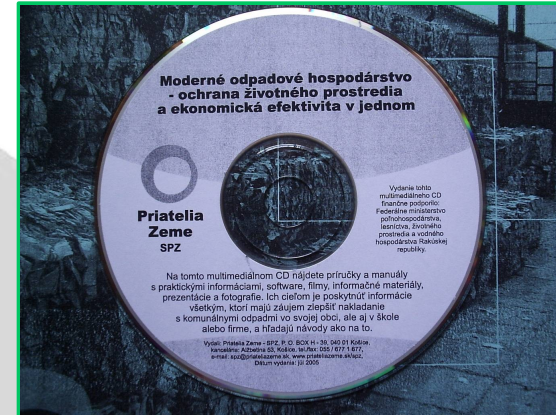
- prínose separovaného zberu odpadov
- zavedenom systéme
- zbieraných surovinách
- otváracích hodinách
- možnostiach znižovania množstva odpadu
- existujúcich bazároch, antikvariátoch...
- výsledkoch
- vyskytujúcich sa chybách

Cieľom informačnej kampane v odpadovom hospodárstve je dosiahnutie vedome pozitívneho správania obyvateľstva.

Informačná kampaň

Spôsobosy osvety:

- Prednášky
- Semináre a školenia
- Osveta „od domu k domu“
- Dni otvorených dverí
- Víkendovky
- Telefónne poradenské linky
- Informačné materiály
- Články v miestnych periodikách
- Vystúpenia v rádiách, televíziách,...
- Náučné filmy
- Nástenky
- Internetové stránky



Podcenenie tejto etapy projektu vedie vždy k nižšej efektívnosti separovaného zberu.

Najlepš'í odpad je ten, ktorý vôbec nevznikne...



Branislav Moňok

e-mail: monok@priateliazeme.sk

mobil: 0904 124 726

Priatel'ia Zeme - SPZ

P.O.BOX H-39, 040 01 Košice

tel./fax: 055 / 677 1 677

e-mail: spz@priateliazeme.sk

www.priateliazeme.sk/spz